

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XLIV. — Izdan in razposlan dné 15. septembra 1893.

(Obsega štev. 141.—142.)

141.

Državna pogodba z dné 30. decembra 1892. l.,

sklenjena med Avstrijskim in Ogerskim in pa med Švico o vredbi Rene reke od tam, kjer se vanjo izliva Ill, do tam, kjer se ona izliva v bodensko jezero.

(Sklenjena na Dunaju dné 30. decembra 1892. l., po Njegovem c. in k. apostoljskem Veličastvu pritrjena dné 3. julija 1893. l., v pritrđilih pak izmenjena na Dunaju dné 21. julija 1893. l.)

Mi Franc Jožef Prvi,

po milosti Božji cesar avstrijski;

apostoljski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimérski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski; vojvoda lotarinški, saleburški, štajerski, koroški, kranjski, bukovinski, gorenjsleški in dolenje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

dajemo na znanje in izpovedujemo:

Ker se je med Našim pooblaščencom in pooblaščencom švicarske zaveze zastran vredbe Rene

reke od tam, kjer se vanjo izliva Ill, do tam, kjer se ona izliva v bodensko jezero, sklenila in podpisala 30. dné decembra 1892. l. na Dunaju pogodba, ki slove takó-le:

Njegovo Veličastvo cesar avstrijski, kralj češki itd. itd. in apostoljski kralj ogerski in pa zvezni svet švicarske zaveze, obá želèč, v zabrambo nevarnosti po povodnjih in zamlakužbe na obeh bregovih Rene reke od tam, kjer se vanjo izliva Ill, doli do tam, kjer se ona izliva v bodensko jezero, izvršiti njeno vredbo na podlagi dogovorjenega glavnega načrta po tehniški potrjenih načelih, vkrenila sta zastran tega skleniti pogodbo ter sta za svoja pooblaščenca imenovala:

Njegovo Veličastvo cesar avstrijski, kralj češki itd. itd. in apostoljski kralj ogerski, gospoda:

Gustava grofa Kálnoky-ja de Köröspatak, Svojega pravega skrivnega svetovalca in komornika, generala konjištva, ministra za cesarsko hišo in vnanje reči, viteza redú zlatega runa itd.,

zvezni svèt švicarske zaveze pak gospoda:

A. O. Aepli-ja, svojega izrednega poslanika in pooblaščenega ministra pri Njegovem cesarskem in kraljevem apostoljskem Veličastvu,

katera sta se, priobčivši si svoji pooblastili, najdeni v dobri obliki, dogovorila o nastopnih členih.

Člen 1.

Dela za vredbo Rene reke, katera bosta obé vladi izvršili vkupe, so ta-le:

A. Dela, ki se izvršé ob skupnih stroških :

1. Spodnji prerov pri Fussachu ;

2. normalizacija in poglobitev rečne struge v kosu od izliva fusaškega prerova gori do izliva diepoldsavskega prerova ;

3. zgorenji prerov pri Diepoldsavi ;

4. vredba rečnega kosa od izliva diepoldsavskega prerova gori do izliva reke Ill ;

5. mostovi, ceste in poti, ki jih je vsled téh dél na novo zgraditi, in pa obnove in predrugačbe, ki jih bo vsled vredbe morda opraviti na že obstoječih predmetih ;

6. odprtine za vodne pritoke pri obstoječih mostovih, potrebne v napravo zadostnega prolivnega profila za povodnji, in pa vsled tega potrebni odnosi nasipov proti povodnjim.

B. Dela, ki se izvršé samó ob stroških Švice :

Vodotok, potreben za odvajanje nadnevne, procejne in globinske vode z okoliša diepoldsavskega, do izliva v koblaški notranji vodotok.

Člen 2.

V odvod notranjih vodá, zadetih po obeh prerovih, bode vsaka vlada sama zá-se primerno skrbéla na svojem ozemlju, držéč se v členu 4. ustanovljenih določil o pravočasni izvršitvi.

Od diepoldsavskega ozemlja, kar ga bo ležalo med staro in novo strugo Rene reke, bodo se tamkajšnje nadnevne, procejne in globinske vode o primernem času odvajale po stari strugi Rene na avstrijsko ozemlje in to po progí, določeni za to v vredbenega načrta členu 3. lit. a), do izliva v koblaški notranji vodotok, ki se napravi ob stroških avstrijske vlade, po skupnem vodotoku, katerega pak je z razlastitvami in odkupom zemljišč vred napraviti ob stroških Švice same (člen 1., lit. B).

Člen 3.

V tehnično podlago za izvršitev v členu 1. té pogodbe oznamenjenih skupnih del so tukaj-le navedeni črteži in normalije dogovorjenega glavnega načrta, ki so celoviti deli pričujoče pogodbe :

a) ležni črtež Rene reke od izliva reke Ill do bodenskega jezera ;

b) podolžni profil Rene reke od izliva reke Ill do bodenskega jezera ;

c) normalni poprečni profil za izvršitev prerov in za normalizacijo prolivnega profila v onih kosih sedanje rečne struge, ki se še pridrži ;

d) tipi za mostove črez Reno ;

e) izkaz o vseh stroških del, katera je izvršiti vkupe.

Kar se tiče proge za odvajanje vod z diepoldsavskega ozemlja, oznamenjeno v členu 2., odstavku 2., do koblaškega vodotoka, določena je ta v spredaj pod a) oznamenjenem ležnem črtežu.

Črez novo rensko strugo se napravijo tile mostovi :

1. Med Fussachom in Haardom,

2. med Bruggom in Haagom,

3. pri Widnavi,

4. pri Diepoldsavi.

Člen 4.

Stavbna doba v izvršitev skupnih del se ustanavlja na štirinajst let ; v členu 1. navedene naprave pri obeh prerovih je treba istočasno pričeti v prvem stavbnem letu po pritrditlu te pogodbe ter jih pospešiti tako, da se bo mogel fusaški prerov odpreti najkasneje v šestem stavbnem letu, diepoldsavski prerov pa po dovršitvi vmes ležečega kosa in po dobavi potrebnega predplavka v enajstem stavbnem letu.

V ta namen je treba tudi dela na vmes ležečem kosu kolikor moči rano pričeti in po méri nove poglobljene pravilne struge nadaljevati takó, da se bo učinek, katerega je pričakovati po fusaškem prerovu, uporabljal za to, da se kar najbrže naredí pravilna struga na tem vmes ležečem kosu.

Enako naj se izvrši tudi normalizacija (vredba) rečnega kosa od diepoldsavskega prerova navzgor, pri čemer pa se je ozirati na to, da se kolikor moči vredí plav grušča.

Obojestranske vredbe notranjih vodá, katere naj obé vladi izvršita samostojno, pričeno naj se prej ko mogoče in pospešijo naj se v zgoraj nave

deni stavbni dobi takó, da se dela pri obéh prerovih in njih dovršba nikakor ne zakesné.

Člen 5.

Pri oddaji staveb in pri izvršitvi staveb se je držati tistega načina, ki daje največ koristi gledé stavbnih stroškov, a ne brani pravočasne in namenu ustrezne dovršitve.

Člen 6.

Vsi stroški vkupe za vsa dela, katera naj obé vladi izvršita ob skupnih stroških, znašajo po skupe določenem stavbnem, v členu 3. omenjenem načrtu vsoto 16,560.000 frankov.

Ti stroški bolé obe vladi po enako takó, da dá počenši s koledarskim letom, ki pride prvo po tem, ko ta pogodba stopi v moč, vsaka vlada skupni komisiji za vredbo Rene na razpolaganje v dvanajstih letnih obrokih po 690.000 frankov.

Letne obroke je vsako leto plačevati meseca januarja pri avstrijski, oziroma švicarski plačevalnici, katero določi skupna komisija za vredbo Rene.

Ako bi na korist skupne podjetbe razmére zahtevale izjemoma uporabo večih zneskov, bosta obé vladi, ako sta s tem zadovoljni, po nasvetu komisije za vredbo Rene ti dodeljevali potrebne naprednine na račun letnih obrokov.

Zlasti sta vladi pripravljene, da v tistem letu, katerega pogodba zadobí veljavnost, dasta vsaka na račun prvega letnega obroka na razpolaganje, ako treba, znesek po 150.000 frankov v založbo pripravljajnih del.

V skupnih stroških so tudi obseženi stroški za upravo, stroški za stavbno vodstvo in stroški za razlastitve in za odkup zemljišč.

Za vzdrževalna dela pri vredbenih predmetih, kateri se na kosih dosedanje rečne struge izvrše vkupe, zalagajo se stroški za dobo stavbe na račun stavbnega zaklada; gledé vzdrževalnih del pri obeh prerovih je v dobi šestih let, računěč po dnevu, katerega se odpreta, zalagati stroške na račun skupnega stavbnega zaklada.

Člen 7.

Veči stroški, kateri bi se morda pokazali ob izvrševanju del, katera je napraviti ob skupnih stroških, in katera spoznata obé vladi za potrebna, bodo boleli obé državi po enaki méri.

Zlasti sta obé vladi pripravljene, da bosta tedaj, kadar bi se pokazala potrebščina, da se v ojačeni plav gruča nadalje osredini s prva na dva dela osnovani profil Rene reke, v to dodatno pritrčili, vkupe preskusivši razmere.

Člen 8.

Vzdrževanje in morebitno izpražnjevanje normalnega profila v vodotoku od reke Ill do bodenskega jezera morata obé vladi tudi po dovršitvi del, katera je napraviti ob skupnih stroških, opravljati vkupe; stroški za to bolé oba dela enako. Porazumno postopanje je tudi gledé vkupe narejenih del v bodoče zagotoviti po obhodih, katere bodo opravljali obeh vlad odposlanci vsako leto vkupe, in to takó, da se to, kar odposlanci zapazijo pri teh obhodih v okolišu rečnega kosa in v prevodnem vodotoku pri Diepoldsavi, poistini in da se ustanové naredbe, potrebne v odstranitev škode.

Sicer pak bosta prašanje, kedó je v bodoče dolžan vzdrževati dela, narejena ob skupnih stroških, še pred iztekom stavbne dobe obé vladi samostojno sè zakonom vredili za one naprave, ki so v njunem ozemlju.

Že obstoječe nasipine (vure) in nasipe, ki so v stiku sè sestavom vredbe, bodo tudi v času stavbe na obojestranskem državnem ozemlju vzdrževali kakor doslej tisti, ki imajo to dolžnost.

Po napravi prevodnega vodotoka pri Diepoldsavi mora avstrijska vlada skrbeti tudi za njega vzdrževanje na avstrijskem ozemlju. Za to dá Švica pri prevzetbi dogotovljenega vodotoka kot povračilo znesek, katerega ustanovita obé vladi po nasvetu komisije za vredbo Rene.

Člen 9.

Isvršitev skupnih del za vredbo Rene in vodstvo vseh stvari, ki so s tem v notranji zvezi, odkazuje se mednarodni komisiji za vredbo Rene, sestoječi iz štirih udov in štirih namestnikov, katera

je dolžna, nadzirati in upravljati skupno podjetbo v tehničnem, upravnem in finančnem oziru.

Vsaka vlada imenuje po dva zastopnika in dva namestnika v imenovano komisijo ter obé vkreneta porazumno naredbe, potrebne za prvi sestanek komisije.

Ta komisija voli vsako leto izmed sebe pred sednika, a ta volitev naj se med švicarskimi in avstrijskimi udi opravlja čredé. Komisija se mora vsako stavbno leto o primernem času sniti v kraju, ki ga za to določi, da se posvetuje in sklepa o naredbah, potrebnih za vspešno izvršitev skupne podjetbe; ona ima tudi pravico, da dá te sklepe v mejah dogovorjenega načrta izvršiti in da v to zahteva sodelovanje pristojnih oblastev.

Vsak spredaj imenovani ud komisije, vštévši predsednika, ima pravico glasovanja. Ako se pri predmetih posvetovanja, ki so v oblasti komisije za vredbo Rene, ne more kaj skleniti z večino glasov, predloži naj komisija ta predmet v odločilo tehniku, katerega obé vladi že naprej imenujeta za to in kateri pripada kaki tretji državi.

Zapisnike, kateri se pišejo o obravnava komisije, izdajati je v dveh izvodih, od katerega je enega pošiljati švicarskemu zveznemu svetu, drugega pak c. k. ministerstvu za notranje reči na Dunaju.

Tudi upravni stroški komisije, vštévši dnevščine in potne stroške udov komisije, zalagajo se, kakor stroški za oskrbovanje tekočih opravil in za vodstvo in nadzorovanje staveb, na račun skupne podjetbe vredbe.

Odškodbe udom komisije in pristojbine voditeljev staveb ustanovljata obojestranski vladi porazumno po nasvetu komisije za vredbo Rene.

Člen 10.

V izvršitev skupnih vredbenih del, katera je napraviti po sklepah mednarodne komisije za vredbo Rene, postavita se dvé krajni stavbni vodstvi, od katerih izvršuje prvo na švicarskem ozemlju ležeči diepoldsavski prerov, drugo pak na avstrijskem ozemlju ležeči fusaški prerov.

Izvršitev staveb po ostalih kosih vredbe bo komisija za vredbo Rene primerno porazdelila med ti dvé stavbni vodstvi.

Vsako od obeh stavbnih vodstev bo odkazano tehniku, katerega nastavi kot stavbnega voditelja dotična vlada.

Tu spredaj imenovani stavbni voditelji oskrbujejo po navodilu, katero ustanovi mednarodna komisija, pristojna opravila s pomočjo osebja, katero se jim po potrebi pridodá.

Komisija preskušuje nadrobne načrte, katere napravita krajna stavbna voditelja, ter jih odobruje.

Prav tako preskušuje komisija letne stavbne predloge in vkrepa o njih izvršitvi; ona potrjuje pogodbe o stavbah in dostavkah in pa pogoje za oddajo staveb in dostavek gradiva; ista komisija preskušuje tudi stavbe, izvedene v vsakem preteklem stavbnem letu; ona jih zahvaljuje na postavi obračunov, ki jih stavbni vodstvi predložita in likviduje stroške za izvršitev po méri najdbe.

Komisija sklepa o potrebi, ali naj se odkupijo zemljišča, stavbe, mesta za narejanje ali skladanje gradiva itd.; ona daje pooblastila, potrebna za sklep pogodeb o odškodbah v slučaju razlastitve, ter potrjuje dotične pogodbe.

Komisija ima pravico, vkrepati kake predru-gačbe v posameznostih skupnih dél, toda o tem se ne smé prekoračiti potrošek, proračunjen za vsa dela.

V nasprotnem slučaju, ali pa če se ob izvršitvi pokaže, da je treba precej odstopiti od načel, navedenih v ti pogodbi, poiskati je prej pritrđila obéh vlad.

Na koncu vsakega leta naj se obema vladama poroča o napredku del in pa o finančnem stanju.

Člen 11.

Obema vladama se izrečno pridružuje pravica, da po organih, posebe za to imenovanih, vsak čas najsvobodneje nadzirata in prigledujeta skupno podjetbo v tehničnem in finančnem oziru.

Člen 12.

Izvršivši v členu 1. imenovana skupna dela in popolnoma dokončavši svoja opravila, razdruži se komisija za vredbo Rene.

Člen 13.

Za skupna dela potrebno stavbno gradivo je jemati kolikor moči iz domačih virov.

Vzajemno se dodeljuje colna prostost za stroje, orodja, priprave i. e. r., ki se z ozemlja ene države izvažajo v ozemlje druge zastran izvrševanja del za vredbo Rene, katera je izvesti vsled té pogodbe, in to s tem pogojem, da se ti predmeti redno napovedó in colnijski poistijo in pa da se colnínne zavarujejo in predmeti v primernem roku zopet izvedó v inozemstvo.

Za predmete, ki se ne izvedó v spredaj ozna-menjenem roku, plačati je na nje pripadajoče colnínne.

Člen 14.

Ko se Rena odvede skozi fusaški prerov, bodi stara struga Rene vodotoč obojestranskim notranjim vodam, sosebno švicarskemu notranjemu vodotoku do bodenskega jezera, in potem naj komisija za vredbo Rene potrebovano širino in mér potrebne-ga vodotoča ustanovi kolikor moči na njega sredi, ako je to mogoče opraviti brez obilnih stroškov.

Preriti brodove, ki bi bili morda potrebni v dosego enakomernega strmca, in pa vrediti vodotok je dolžna švicarska zaveza.

Po dokončani vredbi oskrbujejo vzdržavanje bregov tega vodotoča dotične vlade.

Člen 15.

Deželna meja med obema državama ostane tudi po dovršitvi obeh prerovov neizpremenjena v dosedanji méri, ki gré po sredi stare renske struge.

Domembe zastran colne meje, ribištva, plovstva, zastran dobivanja peska, proda in kamenja ali zastran drugih razmer odkazujejo se izrečno posebnim pogodbam, ako bi bile morda potrebne.

Člen 16.

Ako bi se vladi ne mogli zediniti o tem, kakó razlagati ali uporabljati posamezna določila pogodbe, odločevalo bo o takih pomislekih razsodišče.

Pohvalili smo in odobrili to pogodbo, pretehtavši vsa njena določila, ter obetamo tudi se Svojo cesarsko in kraljevo besedo za Sebe in Svoje naslednike, da jo bomo zvesto po vsi njeni vsebini izpolnjevali in izpolnjevatí dajali.

V to rozsodišče voli vsaka vlada po enega uda in ta dva rozsodnika si izvolita načelnika.

Poslednji ne smé pripadati nobeni od držav pogodnic.

Ako se rozsodnika ne moreta sporazumeti o volitvi načelnika, odločuje med nasvetoma obeh rozsodnikov žreb.

Člen 17.

Švicarska zvezna vlada in c. k. avstrijska vlada si bosta prizadevali, da v nadaljno vzdržavanje vrenega kosa Rene tistim postranskim pritokom Rene, ki vanjo izsipljejo svoje grušče, s pomočjo krajnih faktorjev izvrše take zajezbe in naprave v vodotočih in okrajih njih izvira, ki bodo mogle grušče ustavljati.

Ustanovitev, kedaj in v kakem obsegu naj se prično pesamezne zajezbe hudournikov, pripušča se sicer vsaki od obeh vlad, toda ta dela naj se čem prej pričnó in kolikor moči pospešijo, a začeti je s tistimi pritoki, ki škodijo po svojem plavu grušča sosebno.

Člen 18.

Pričujoči pogodbi naj se potrdí, pritrilnici naj se po ustavnem odobrilu čem prej mogoče izmenita na Dunaju, in pogodba naj zadobi veljavnost precej po ti izmembali.

Z dném, katerega pričujoča pogodba stopi v moč, razveljavljajo se po vsi svoji vsebini določila začasnega dogovora o istem predmetu z dné 19. septembra 1891. l.

V spričalo tega sta obojestranska pooblaščenca pričujočo pogodbo podpisala ter ji pritisnila vsak svoj pečat.

Tako narejeno na Dunaju dné 30. decembra 1892. l.

(L. S.) Kálnoky s. r.

(L. S.) A. O. Aepli s. r.

V potrdilo tega smo pričujočo listino svojeročno podpisali ter dali na njo udariti Svoj cesarski in kraljevi pečat.

Tako narejeno v Gasteinu tretjega dné julija v letu rešitve 1893., Našega cesarjevanja petinštiridesetem.

Franc Jožef s. r.

Gustav grof Kálnoky s. r.

Po Najvišem povelju Njegovega cesarskega in kraljevega apostoljskega Veličastva:

Hugon baron Glanz s. r.

c. in k. sekojski načelnik.

Zgorenja državna pogodba se po pritrditvi obéh zbornic državnega zbora razglašá z veljavnostjo v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru.

Na Dunaju, dné 4. septembra 1893. l.

Taaffe s. r.

Falkenhayn s. r.

Bacquehem s. r.

Steinbach s. r.

142.

Razglas finančnega ministerstva z dné 10. septembra 1893. l.

da se je izpravilo besedilo zapornih znamek za igralne karte na Ogerskem.

Kraljevo ogersko finančno ministerstvo je sporočilo, da z razglasom finančnega ministerstva z dné 23. aprila 1886. l. (Drž. zak. št. 68.) razglašeno besedilo zapornih znamek za igralne karte na Ogerskem slove prav takó-le:

„A megrövidetett bélyegilleték ötvenszeres összegével egyenlő bírsággal terheltetik, a ki nem bélyegzett, vagy a hivatalos zárjeggyel szabályszerűen el nem látott játékkártyákat a belföldi fogyasztásra való eladás céljából készletben tart, elárusít, terjeszt, megszerez, tudva magánál tart, vagy bélyegzetlen kártyákkal játszik.

A játékkártyák bélyegilletékéről szóló 1881. évi XXVII. törvénycikk rendelkezéseinek megszegése egyéb eseteiben, ezen törvény 14., 15., 16. §§.-ainak büntetési határozatai alkalmazandók.“

Steinbach s. r.